

INTERSECONDARY SCHOOLS EXAMINATION SERIES
ISESE
MTIHANI WAKUFUNGULIA WA KIDATO CHA PILI
KISWAHILI

MUDA:- MASAA 2:30

MAELEKEZO

1. Karatasi hii ina sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali kumi (10)
2. Jibu maswali yote katika sehemu A ,B na C
3. Zingatia maagizo ya kila sehemu na ya kila swali
4. Andika kwa kutumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi
5. Simu za mkononi na vitu vyote visivyo ruhusiwa havitakiwi katika chumba cha mtihani

SEHEMU A (Alama 15)

Jibu maswali yote

1.Soma kifungu cha habari kifuatacho, kisha jibu maswali

Miaka ya hivi karibuni kumetokea ajali nyingi hapa duniani. Wengi tumesikia taarifa za ajali mbalimbali kutoka katika vyombo vya habari na baadhi yetu tumeshuhudia kwa macho yetu ajali hizo. Kila aliyesikia au kuona ajali hizo alivaa uso wa huzuni kwani nyingi zilikuwa za kutisha mno. Wapo watu waliokatika miguu, mikono, masikio na hata kunyofokwa macho na wale walionusurika, wapo ndugu na marafiki zetu waliopoteza maisha. Wengi tulipata machungu yaliyokithiri, tulilia, tulilaumu na kuwalaani wote tuliofikiria ndio waliosababisha ajali hizo.

Waliokufa katika ajali hizo ni watoto wadogo, watu wazima na hata vikongwe wanawake kwa wanaume. Kama ilivyo desturi, kifo hakibagui na kwa kweli huvuna roho za watu wa umri na jinsia zote.

Wazazi wengi wanaofariki katika ajali hizi huacha watoto ambao hawamo katika utaratibu wa kuendelezwa kielimu. Badala yao wanaingia katika utaratibu wa kujitafutia riziki badala ya kujisomea. Watoto wengi hufanya kazi za kubeba mizigo, uvuvi, kuchimba madini migodini, vibarua mashambani, biashara ndogondogo na hata kazi za nyumbani.

Watoto hao walioachwa na matatizo mengi wafanyapo kazi katika sehemu hizo. Kwa kuwa wengi wao hawana upeo mkubwa wa mambo, hujikuta wakifanya kazi bila kufuata kanuni za kiafya. Hali hiyo huwasababishia magonjwa kama kifua kikuu na hata kupata ajali mbaya, wafanyapo kazi migodini, ambazo zinaweza kusababisha vifo au vilema vya maisha. Wengine huingizwa kwenye biashara za ukahaba na kupata mimba zisizotarajiwa, tena katika umri mdogo. Wengine huambukizwa magojwa kama vile UKIMWI.

Pamoja na ukweli wa usemi kuwa “Ajali haina kinga”. Ajali nyingi zinatokana na makosa yetu wenyewe. Hizi tukiamua, tunaweza kuzizuia kwani penye nia pana njia. Hivyo hivyo suala la kuwapatia elimu watoto waloathirika na ajali liwe la kufa na kupona. Kama Taifa ni lazima tupige vita ajira kwa watoto, ikiwa kweli tunatakiwa kwenda na wakati vinginevyo tutabaki nyuma.

Maswali

Andika herufi ya jibu sahihi katika maswali yafuatayo

i. Mwandishi anafahamisha kuwa wanaokufa kwa ajali ni.....

A. Watu wa aina zote

B. Watoto wadogo

C. Watu wazima

D. Vikongwe, wanawake na wanaume

ii. Ipi si kweli kuhusu maeneo wanako ajiriwa watoto?

A. Kwenye machimbo ya madini B. Kwenye biashara ndogondogo

C. Kazi za nyumbani

D. Kwenye ofisi za serikali

iii. Ajira kwa watoto husababishwa na.....

A. Kutokuwepo kwa shule za kutosha

B. Vifo vya wazazi na ugumu wa maisha

C. Kampeni za vyama vya siasa

D. Madeni ya nchi

iv. Ili watoto waweze kufanikiwa katika maisha yao ya badaye, lazima jamii.....

A. Ipige vita rushwa

B. Ifuate siasa ya ujamaa na kujitegemea

C. Iwape watoto elimu

D. Ijenge barabara nzuri

v. Moja ya haya yafuatayo sio ajali yakujitakia.....

A. Gari kuanguka kutokana na mwendo kasi

B. Kuzidisha uwezo wa uzito katika vyombo vya usafiri

C. Kuendesha vyombo vya usafiri pasipo kuzingatia kanuni na sheria

D. Kuzuka kwa vimbunga vinavyoleta maafa makubwa.

vi. Mwandishi anaamini kuwa tunaweza kuzuia ajali zisitokee kwa

A. Kuomba Mungu atuepushe na jali hata kama sheria na kanuni hazifatwi

B. Kutoendesha magari katika barabara mbaya

C. Kuwa makini katika kuendesha vyombo vya usafiri

D. Kutowaruhusu wazazi wenye watoto kutumia vyombo vya usafiri

Vii. Kipi kati ya vifuatavyo chafaa kuwa kichwa cha habari uliyosoma

A. UMUHIMU WA ELIMU

B. VYOMBO VYA USAFIRI

C. AJALI BARABARANI

D. AJALI KWA WATOTO

Viii. Msemo huu una maana gani "Alivaa uso wa huzuni"

A. Alikuwa na hasira

B. Alikuwa mchoyo

C. Alikuwa mvivu

D. Alitia huruma au alikuwa na masikitiko

ix. Kati ya misemo ifuatayo upi haukutumika katika habari

A. Alivaa uso wa huzuni

B. Anamkono wa birika

C. Liwe lwa kufa na kupona

D. Penye nia pana njia

x. Habari hii ina aya ngapi?

A. Moja B. Sita

C. Tano

D. Tatu

i	ii	iii	iv	v	vi	Vii	viii	ix	x

2. Oanisha safu ya maneno A na B

ORODHA A	ORODHA B
I. Maghani	A. Ni hadithi fupi nyepesi ya kishairi yenye visa vya kuisimua; rara huimbwa au kughanwa ikiambatana na ala za muziki
II. Semi	B. Hizi ni hadithi za mapokeo zitumiazo wahuika kama wanyama, miti na watu katika kuelezea au kuonya kuhusu maisha
III. Methali	C. Istilahi inayotumiwa kuelezea aina ya ushairi ambao hutolewa kwa kalima au maneno badala ya kuimbwa.
IV. Lakabu	D. Tungo au kauli fupifupi za kisanaa zenye kubeba maana au mafunzo muhimu ya kijamii.
V. Rara	E. Semi fupi fupi zenye kueleza kwa muhtasari fikra au mafunzo, mazito yaliyotokana na uzoefu wa kijamii
	F. Haya ni majina ya kupanga ambayo baadhi ya watu hupewa au hujipatia kutokana na sifa zao za kimwili, kinasaba, kitabia au kimatendo.
	G. Usemi uliofumbwa ambao hutolewa kwa hadhira ili iufumbue.
	H. Ghani ndefu za masimulizi juu ya matendo ya mashujaa yenye uzito kijamii au kitaifa.

ORODHA A	i	ii	iii	iv	v
ORODHA B					

3. Juma alibishana na Hassani kuwa kamusi haina maana na ni upotevu wa muda

kusoma kamusi, Wewe kama mwanafunzi mtete hassani.

- i) _____
- ii) _____
- iii) _____
- iv) _____
- v) _____

4. Kwa kuzingatia lafudhi na matamshi sahihi, bainisha maneno yenye makossa katika sentensi zifuatazo

- a) Nimepata ujumbe wa simu wenye taarifa mbaya _____
- b) Ntoto wangu anaumwa _____
- c) Rafiki yangu naja _____
- d) Ama kweri elimu haina mwisho _____
- e) Kurara badara ya kutafuta kazi ya kufanya kunasababisha maisha kuwa magumu _____

5. Chunguza sentensi zifuatazo, kisha bainisha vivumishi vilivyotumika kwa kutaja ni aina gani ya kivumishi

- a) Watu wachache waliumia _____
- ii) Gari lao limegongwa natrekta _____
- iii) Familia imemtakia la heri mtoto wao mpendwa _____
- iv) Wanafunzi wachache wamechelewa darasani _____
- v) Nyumba ngapi zimebomolewa na mafuriko _____

6. Eleza kwa kutoa mifano tofauti iliyopo baina ya fasihi simulizi na fasihi andishi kwa kuzingatia vipengele vya umri, uhifadhi, uwasilishwaji, mabadiliko na umiliki.

---

7. Unapowasiliana kwa lugha ya kisahili ni muhimu kuzingatia mambo gani?

- i) _____
- ii) _____
- iii) _____
- iv) _____
- v) _____

“kwa”

i) _____

ii) _____

iii) _____

iv) _____

v) _____

kwanini lugha inatumika katika jamii

i) _____

ii) _____

iii) _____

iv) _____

Jibu swali la kumi

10. Wananchi wa kijiji cha Fungafunga wanasifika kwa utaalumu wa kuchonga vinyago kutokanana na uwepo wa misitu katika kijiji cha Fungafunga. Ukiwa kama Afisa misitu tumia hoja sita (6) kuwaeleza wananchi wa kijiji cha Fungafunga kuhusu umuhimu wa misitu kwa kutunga insha isiyozidi maneno 250.

[illegible]

U.B.N COOPERATION O-LEVEL EXAMINATION SERIES 2025
TIME TABLE FOR ALL SUBJECTS
FORM TWO AND FORM FOUR
JANUARY SERIES

ALL SUBJECTS	DATE	TIME
SERIES – 01	20 th January 2025	03:00 – 6:00 pm
SERIES – 02	27 th January 2025	03:00 – 6:00 pm

CONTENTS COVERED

1. SERIES FORM TWO

(ALL TOPICS IN FORM ONE AND ONLY ONE TOPIC IN FORM TWO)

2. FORM FOUR

(ALL TOPICS IN FORM ONE, FORM TWO, FORM THREE AND ONLY ONE TOPIC IN FORM FOUR)

ADA : FORM TWO 15,000 MUHULA MZIMA

: FORM FOUR 15,000 MUHULA MZIMA

OFA : UKIFANYA MALIPO YA SERIES KABLA YA TAREHE 13 JANUARY

MALIPO NI TSH 10,000 KWA KILA KIDATO

NB : ***MWISHO WA MALIPO NI TAREHE 20/01/2025

*** ADA ZA MALIPO YA MUHULA HUPANDA KILA DEADLINE

**INAPOVUKA HIVYO LIPIA MAPEMA KUEPUKA GHARAMA KUBWA
BAADAE**

MALIPO : 5595220 LIPA NAMBA VODA JINA U.B.N ACADEMIC CENTRE

FOR MORE INFO

CALL US : 0624 254 757

U.B.N COOPERATION
O-LEVEL MONTHLY TEST 2025
FORM TWO AND FORM FOUR

OFA OFA

U.B.N COOPERATION TUNATOA OFA MAALUM YA KUJIUNGA NA GROUP LETU LA “U.B.N COOPERATION” KWA WAKUU WA SHULE NA WATAALUMA KWA TSH 100,000/= KWA KIDATO KIMOJA AMBAPO UTAPATA MITIHANI YA KILA MWEZI (MONTHLY TEST NA MARKING SCHEMES ZAKE) KWA MASOMO YOTE NDANI YA MIEZI SITA (MWEZI JANUARI – JUNE). OFA HII NI KWA KIDATO CHA PILI NA CHA NNE TUU. MWISHO WA KUJIUNGA NA OFA HII NI TAREHE 15/01/2025

KWA MAWASILIANO TUCHEKI KWENYE NAMBA 0624 254 757 WHATSAPP TU